

Διεθνές Θεολογικό Συνέδριο
Θεολογική Σχολή Εκκλησίας Κύπρου

«Τὸ μέγα καὶ ἱερὸν ἀξίωμα
τῆς Ἀρχιερωσύνης»

Μνημόσυνο στον
μακαριστό
Αρχιεπίσκοπο
Κύπρου
κυρό
Χρυσόστομο Β΄

5/11/2006 - 7/11/2022

5-7 Νοεμβρίου 2023

Ταῦτα οὖν εἰδὼς ἐγώ, καὶ ὅτι μηδεὶς ἄξιος τοῦ μεγάλου καὶ Θεοῦ, καὶ θύματος, καὶ ἀρχιερέως, ὅστις μὴ πρότερον ἑαυτὸν παρέστησε τῷ Θεῷ θυσίαν ζῶσαν, ἀγίαν, μηδὲ τὴν λογικὴν λατρείαν εὐάρεστον ἐπεδειξάτο, μηδὲ ἔθυσσε τῷ Θεῷ θυσίαν αἰνέσεως καὶ πνεῦμα συντετριμμένον, ἦν μόνον ὁ πάντα δοῦς ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν θυσίαν, πῶς ἔμελλον θαρρήσαι προσφέρειν αὐτῷ τὴν ἕξωθεν, τὴν τῶν μεγάλων μυστηρίων ἀντίτυπον· ἢ πῶς ἱερέως σχῆμα καὶ ὄνομα ὑποδύεσθαι, πρὶν ὅσοις ἔργοις τελειῶσαι τὰς χεῖρας; πρὶν τὸν ὀφθαλμὸν ἐθῆσαι βλέπειν ὑγιῶς τὴν κτίσιν, καὶ εἰς θαῦμα μόνον τοῦ κτίσαντος, ἀλλὰ μὴ ζημίαν τοῦ πλάσαντος; πρὶν τῇ παιδείᾳ Κυρίου ἱκανῶς ἀνοιγῆναι τὰ ὄψα, καὶ προστεθῆναι μοι ὥτιον μὴ βαρέως ἀκούειν δυνάμενον, ἀλλὰ ἐνώτιον χρυσοῦν σαρκίῳ πολυτελεῖ δεθῆναι, λόγον σοφοῦ εἰς οὓς εὐήκοον; πρὶν τὸ στόμα, τὰ χεῖλη, τὴν γλῶσσαν, τὸ μὲν ἀνοιγῆναι καὶ ἐλκῦσαι πνεῦμα, ἢ πλατυνθῆναι καὶ πληρωθῆναι τῷ πνεύματι λαλουμένων μυστηρίων τε καὶ δογμάτων· τὰ δὲ αἰσθήσει θεῖα, κατὰ τὴν σοφίαν εἰπεῖν, δεθῆναι, προσθεῖν δ' ἂν ὅτι καὶ ἐν καιρῷ λυθῆναι· τὴν δὲ πλησθῆναι ἀγαλλιάσεως, καὶ θείας μελωδίας γενέσθαι πληκτρον, ἐξεγειρομένην τῇ δόξῃ, συνεξεγειρομένην ὄρθιον, καὶ μέχρι τοῦ κολληθῆναι τῷ λάρρυγγι κάμνουσαν; πρὶν ἐπὶ πέτραν στήναι τοὺς πόδας μου, καταρτισθέντας ὡς ἐλάφων, καὶ κατευθυνθῆναί μοι τὰ κατὰ Θεὸν διαβήματα, μὴ παρ' ὀλίγον μὴδ' ὄλως ἐκχεόμενα; πρὶν ἅπαν μέλος ὄπλον γενέσθαι δικαιοσύνης, καὶ ἀποθέσθαι πᾶσαν νεκρότητα καταποθεῖσαν ὑπὸ τῆς ζωῆς καὶ ὑποχωρήσασαν τῷ πνεύματι;

Ἅγιος Γρηγόριος Θεολόγος, *Λόγος Β' - Απολογητικός περὶ τῆς φυγῆς εἰς τὸν Πόντον ἢ περὶ Ἱερωσύνης, 95*

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κυριακή 5 Νοεμβρίου

06:30-10:00

Όρθρος – Θεία Λειτουργία στον Καθεδρικό Ναό του Αποστόλου Βαρνάβα
Αρχιερατικό Συλλείτουργο προϊσταμένου του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Γεωργίου
Μνημόσυνο του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Κύπρου κυρού Χρυσοστόμου Β΄

17:00-18:15

Τελετή Έναρξης των Εργασιών του Συνεδρίου

Ύμνοι από τον Βυζαντινό Χορό της ΘΣΕΚ

Καλωσόρισμα από τον Διευθυντή της ΘΣΕΚ,
Πρωτ. Κυπριανό Κουντούρη

Χαιρετισμός της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη
κ.κ. Βαρθολομαίου

Χαιρετισμός από τον Εξοχότατο Πρόεδρο της Κυπριακής
Δημοκρατίας κ. Νίκο Χριστοδουλίδη

Κεντρική Ομιλία από την Α.Μ. τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου
κ.κ. Γεώργιο

– «Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β΄: Ο μεγάλος
μεταρρυθμιστής της Εκκλησίας της Κύπρου»

18:30-19:30

Δεξίωση στη Θεολογική Σχολή Εκκλησίας Κύπρου

Δευτέρα 6 Νοεμβρίου

9:00 – 9:30	Εγγραφές
9:30 – 11:00	Α΄ Συνεδρία Προεδρείο: Επίσκοπος Καρπασίας κ. Χριστοφόρος
9:30 – 9:50	<i>Ο ιερός Φώτιος ως πρότυπο Αρχιερέως για τους ιεροσπουδαστές της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης</i> Επίσκοπος Αραβισσού Κασσιανός, Καθηγούμενος Ιεράς Μονής Αγίας Τριάδος Χάλκης, (Θεολογική Σχολή Χάλκης, Τουρκία)
9:50 – 10:10	<i>Επίσκοπος: Ο αρχιτέκτονας του πνεύματος</i> Σταύρος Σ. Φωτίου (Παν. Κύπρου, Κύπρος)
10:10 – 10:30	<i>Ο θεσμός του Αρχιερέα στην πατερική παράδοση</i> Αρχιμ. Νικόλαος Ιωαννίδης (ΕΚΠΑ, Ελλάδα/ΘΣΕΚ, Κύπρος)
10:30 – 11:00	Συζήτηση
11:00 – 11:30	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

11:30– 13:00	Β΄ Συνεδρία Προεδρείο: Επίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος
11:30 – 11:50	<i>Αυτοκέφαλο και Συνοδικότητα της Αποστολικής Εκκλησίας Κύπρου. Διαχρονικές εκκλησιαστικές και πολιτικές διαστάσεις των προνομίων του προκαθημένου αυτής</i> Μητροπολίτης Κωνσταντίας και Αμμοχώστου κ. Βασίλειος (ΘΣΕΚ, Κύπρος)
11:50 – 12:10	<i>Το Αυτοκέφαλο της Αποστολικής Εκκλησίας της Κύπρου και ο θεσμός της Πενταρχίας των Πατριαρχών</i> Ιωάννης Αντωνίου Παναγιωτόπουλος (ΕΚΠΑ, Ελλάδα)
12:10 – 12:30	<i>Ο ρόλος του Αρχιεπισκόπου στην εκπαίδευση της Κύπρου: η περίπτωση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου του Α΄</i> Πρωτ. Κυπριανός Κουντούρης (ΘΣΕΚ, Κύπρος)
12:30 – 13:00	Συζήτηση
13:00 – 15:00	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΓΙΑ ΓΕΥΜΑ

<p>15:00 –16:30</p>	<p>Γ΄ Συνεδρία</p> <p>Προεδρείο: κ. Χριστάκης Ευσταθίου, Πρόεδρος Συνδέσμου Θεολόγων Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ.</p>
<p>15:00 – 15:20</p>	<p><i>Εμπειρία της ααρωνικής αρχιερωσύνης στη ζωή του λαού της Π. Διαθήκης</i></p> <p>Αθανάσιος Παπαρνάκης (ΑΠΘ, Ελλάδα/ΘΣΕΚ, Κύπρος)</p>
<p>15:20 – 15:40</p>	<p><i>Ο Αρχιερεύς: Κεντρική μορφή του Ιουδαϊσμού κατά την περίοδο του Δεύτερου Ναού</i></p> <p>Stefan Munteanu (Θεολογικό Ινστιτούτο Αγίου Σεργίου, Γαλλία)</p>
<p>15:40 – 16:00</p>	<p><i>Η ιερωσύνη στα θρησκευόμενα του αρχαίου και σύγχρονου κόσμου</i></p> <p>Γεώργιος Γαϊτάνος (Παν. «Λόγος», Αλβανία)</p>
<p>16:00 – 16:30</p>	<p>Συζήτηση</p>
<p>16:30 – 17:00</p>	<p>ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ</p>

17:00 – 18:30	Δ΄ Συνεδρία Προεδρείο: Δρ Μαρία Παύλου, ΘΣΕΚ
17:00 – 17:20	<i>Η Ιερωσύνη στην Καινή Διαθήκη</i> Αρχιμ. Ιάκωβος Χαλίλ (Παν. Balamand, Λίβανος)
17:20 – 17:40	<i>Επίσκοπος-Πρεσβύτερος-Διάκονος: Μια πορεία στις πρωτοχριστιανικές ρίζες του μυστηρίου της ιερωσύνης</i> Κωνσταντίνος Νικολακόπουλος (Παν. Μονάχου, Γερμανία/ΘΣΕΚ, Κύπρος)
17:40 – 18:00	<i>Ο «Καθρέφτης του Επισκόπου» στο Α΄ Τιμόθεον 3</i> Σωτήριος Δεσπότης (ΕΚΠΑ, Ελλάδα/ΘΣΕΚ, Κύπρος)
18:00 – 18:30	Συζήτηση

Τρίτη 7 Νοεμβρίου

6:30 – 9:30

Θεία Λειτουργία – Μνημόσυνο – Τρισάγιο

Καθεδρικός Ναός Αποστόλου Βαρνάβα

Προϊσταμένου του Επισκόπου Μεσαορίας κ. Γρηγορίου

10:00 – 11:30

Ε΄ Συνεδρία

Προεδρείο: Επίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος

10:00 – 10:20

Το Πρωτείο του Επισκόπου σε τοπικό, επαρχιακό και παγκόσμιο επίπεδο. Η συμβολή του Μητροπολίτου Περγάμου Ιωάννου Ζηζιούλα

Μητροπολίτης Κρήνης Κύριλλος (ΕΚΠΑ, Ελλάδα/

ΘΣΕΚ, Κύπρος)

10:20 – 10:40

«Άληθής Έπίσκοπος και ποιμήν»· ο προορισμός του αποφοίτου της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης

**Ιερομόναχος Μελέτιος Στεφανάτος,
(Θεολογική Σχολή Χάλκης, Τουρκία)**

10:40 – 11:00

Η υπεράσπιση της μυστηριακής ιερατικής διακονίας απέναντι στις δυτικές καινοτομίες διά των Ομολογιών πίστεως του ΙΖ΄ αιώνας

Ion I. Croitoru (Παν. Valahia, Ρουμανία)

11:00 – 11:30

Συζήτηση

11:30 – 12:00

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

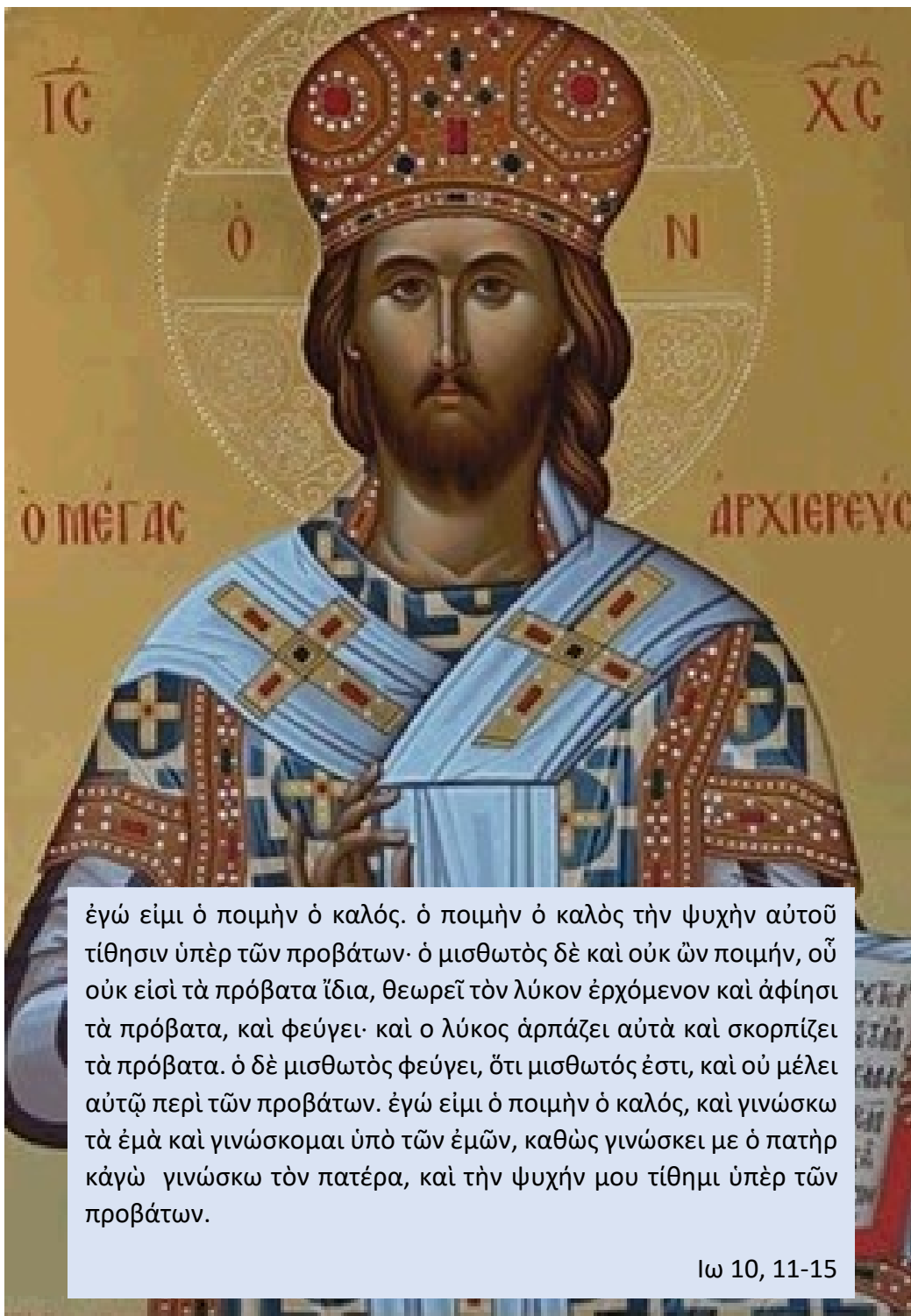

12:00 –13:30	Στ΄ Συνεδρία Προεδρείο: Επίσκοπος Αμαθούντος κ. Νικόλαος
12:00 – 12:20	<i>Διαφορές και ομοιότητες στην τέλεση των αρχιερατικών ακολουθιών στη σλαβική και στην ελληνική λειτουργική παράδοση. Επιλεγμένα παραδείγματα</i> Αρχιεπίσκοπος Βρότσαβ και Στέστιν κ. Γεώργιος (Χριστιανική Θεολογική Ακαδημία Βαρσοβίας, Πολωνία)
12:20 – 12:40	<i>Οι ομολογίες πίστης στη χειροτονία Επισκόπου στα κυπριακά χειρόγραφα ευχολόγια</i> Αρχιμ. Γρηγόριος Ιωαννίδης (ΘΣΕΚ, Κύπρος)
12:40 – 13:00	<i>Υψηλός ο ρόλος του Επισκόπου για την εξαγγελία του Ευαγγελίου στη σύγχρονη κοινωνία. Επικοινωνιακοί προβληματισμοί</i> Δήμητρα Κούκουρα (ΑΠΘ, Ελλάδα)
13:00 – 13:30	Συζήτηση
13:30 – 14:45	ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΓΙΑ ΓΕΥΜΑ

14:45 – 16:45	Ζ΄ Συνεδρία Προεδρείο: Όλγα Σολομώντος-Κουντούρη, (ΘΣΕΚ)
14:45 – 15:05	<i>Άγνωστοι ή και ελάχιστα γνωστοί Επίσκοποι Σολέας-Λευκωσίας κατά τους χρόνους της βενετικής κυριαρχίας</i> Νάσα Παταπίου (Επιστημονική Συνεργάτις, Κέντρο Μελετών της Ι.Μ. Κύκκου, Κύπρος)
15:05 – 15:25	<i>Οι Κύπριοι Αρχιερείς του 17^{ου} αιώνα μεταξύ Ανατολής και Δύσης</i> Χρυσοβαλάντης Κυριάκου (ΘΣΕΚ, Κύπρος)
15:25 – 15:45	<i>Η απεικόνιση των Κυπρίων Αγίων Ιεραρχών στην εκκλησιαστική τέχνη της Κύπρου</i> Ουρανία Περδίκη (Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας, Παν. Κύπρου, Κύπρος)
15:45 – 16:05	<i>Ο Επίσκοπος και η ελπίδα του κόσμου: Η περίπτωση του Αγίου Νεκταρίου και η θεολογική παιδεία</i> Ιωάννης Μπέκος (ΘΣΕΚ, Κύπρος)
16:05 – 16:35	Συζήτηση
16:35 – 16:45	ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
16:45 – 18:00	Εσπερινός της Συνάξεως των Αρχαγγέλων Καθεδρικός Ναός Αποστόλου Βαρνάβα

Μνημόσυνο στον μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Κύπρου
κυρό Χρυσόστομο Β΄
5 Νοεμβρίου 2006 - 7 Νοεμβρίου 2022

ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθει ὑπὲρ τῶν προβάτων· ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ ὦν ποιμὴν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφήσκει τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστὶ, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ· καὶ ἐγὼ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθει ὑπὲρ τῶν προβάτων.